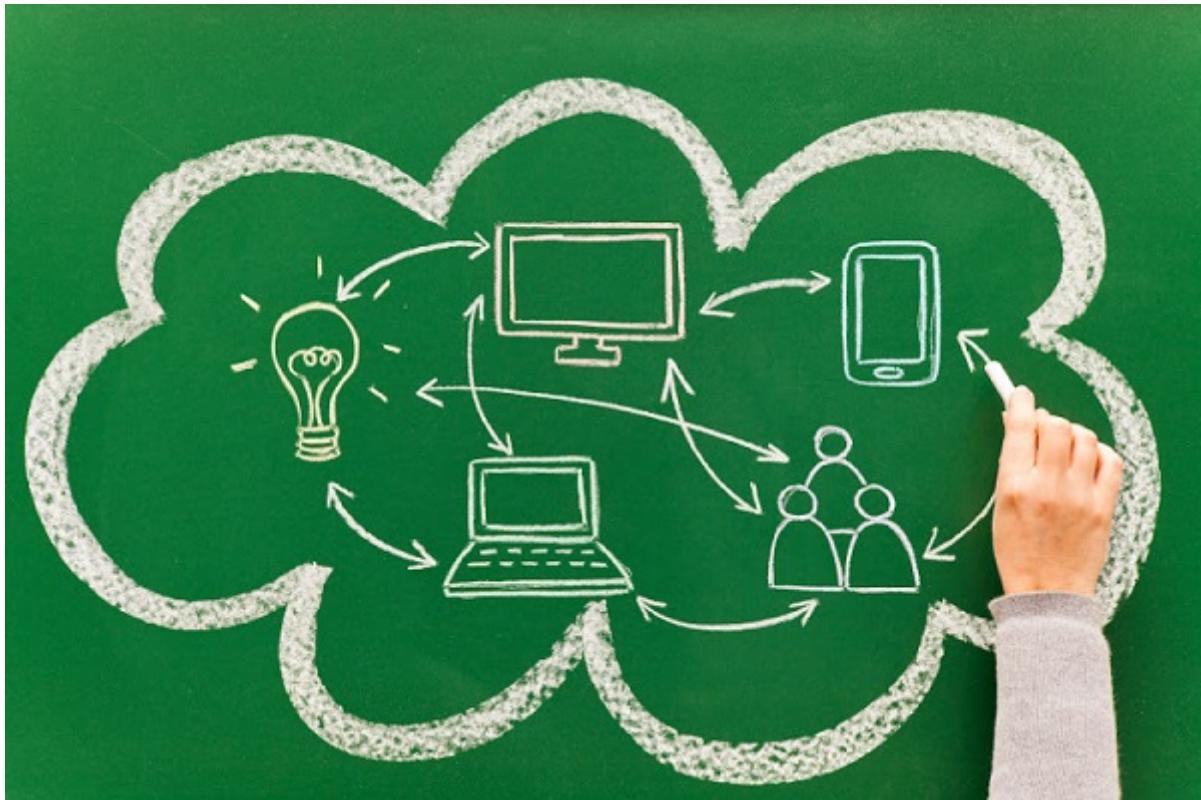

Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη μαθησιακή διαδικασία

(Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

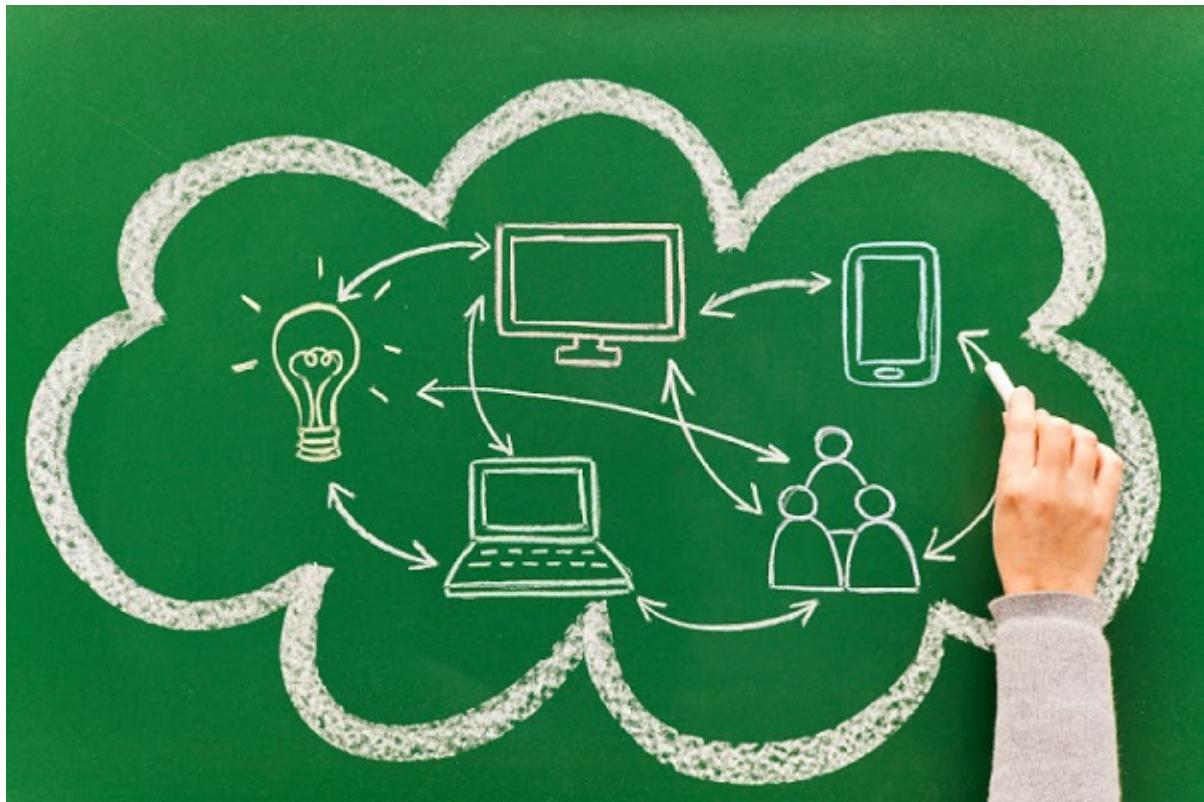

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2dOSTaw>]

Η θεώρηση του διδακτικού έργου μέσα από την υλοποίηση καλά σχεδιασμένων σεναρίων, αφενός εξυπηρετεί τη διαδικασία επίτευξης των μαθησιακών στόχων και αφετέρου ευνοεί την προσπάθεια μετάβασης του μαθητή από την παθητικότητα στη δραστηριοποίηση, από την εξάρτηση στην ανεξαρτησία και από το κλειστό σχολικό περιβάλλον στο ανοιχτό σχολείο της ζωής[157].

Στο σημείο αυτό αξίζει να γίνει αναφορά στα προγράμματα που προσφέρει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, τα οποία στοχεύουν στην προετοιμασία των εκπαιδευτικών για την αποτελεσματική αξιοποίηση των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία. Μέσα από τα προγράμματα αυτά οι εκπαιδευτικοί αφενός αποκτούν βασικές δεξιότητες χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή και αφετέρου αναπτύσσουν ένα συγκροτημένο φιλοσοφικό πλαίσιο στο οποίο αναδεικνύεται η πραγματική ποιοτική συνεισφορά των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη. «Το επιμορφωτικό

υποστηρικτικό υλικό καλύπτει συγκεκριμένα και εξειδικευμένα παραδείγματα ένταξης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας σε σχέση με τη χρήση και τις δυνατότητες παιδαγωγικής αξιοποίησης συγκεκριμένων ηλεκτρονικών μαθησιακών εργαλείων και περιβαλλόντων υπό τη μορφή εκπαιδευτικών σεναρίων, διδακτικών εισηγήσεων, σχεδίων μαθήματος, δραστηριοτήτων ή και απλών οδηγιών χρήσης προγραμμάτων.

Η ανάπτυξη του υλικού έγινε από Ομάδες Εργασίας, οι οποίες αποτελούνταν από εκπαιδευτικούς που είχαν παρακολουθήσει επιμορφωτικά προγράμματα και συντονίζονταν από επιθεωρητή της ειδικότητας ή εκπρόσωπό του και από λειτουργό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Η πρώτη έκδοση του επιμορφωτικού υποστηρικτικού υλικού σε έντυπη και σε ψηφιακή μορφή αποτελείται από μια σειρά βιβλιαρίων που το καθένα καλύπτει τη χρήση συγκεκριμένων μαθησιακών εργαλείων για μια διδακτική περιοχή. Το κάθε βιβλιάριο παρουσιάζει αρχικά ένα αριθμό εισηγήσεων διδακτικών και μαθησιακών εφαρμογών, οι οποίες περιγράφονται συνοπτικά. Στο τρίτο μέρος του βιβλιαρίου, αναπτύσσονται ολοκληρωμένες διδακτικές και μαθησιακές εισηγήσεις οι οποίες συμπληρώνονται με συνοδευτικό υλικό. Το υλικό που αναφέρεται σε κάθε βιβλιάριο βρίσκεται στον ψηφιακό δίσκο που ενσωματώνεται στο τέλος του βιβλιαρίου.

Επιπρόσθετα, το υλικό αυτό φιλοξενείται στη διαδικτυακή πύλη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου <http://www.e-epimorfosi.ac.cy>, μέσω της οποίας ο κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να έχει πρόσβαση στη βάση του υλικού, να αποθηκεύει τις εκπαιδευτικές

εισηγήσεις που τον ενδιαφέρουν, να αξιολογεί εισηγήσεις και να εμπλουτίζει τη βάση αυτή με δικές του προτάσεις προσαρμόζοντας υφιστάμενες εισηγήσεις ή προτείνοντας νέες. Στόχος είναι η αρχική αυτή δημιουργία υλικού να αποτελέσει μια δυναμική βάση διδακτικών και μαθησιακών εισηγήσεων ενσωμάτωσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας, η οποία να υποστηρίζει τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους και η οποία συνεχώς να εμπλουτίζεται και να διαμορφώνεται βάσει των εκπαιδευτικών εφαρμογών και εμπειριών του κάθε εκπαιδευτικού»[158].

Επίσης στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου: http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=2&ep=44, έχουν αναρτηθεί φύλα εργασίας και συμπληρωματικές δραστηριότητες για το μάθημα των Θρησκευτικών, των τάξεων Γ' και Δ' του Δημοτικού σχολείου.

Στα πλαίσια της δράσης «Θεσμός αριστείας και ανάδειξη καλών πρακτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» βραβεύτηκαν εκατό καινοτόμα έργα, μεταξύ των οποίων και τρεις διδακτικές προτάσεις για το μάθημα των Θρησκευτικών, που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν στην τάξη. Αξίζει να επισημανθεί ότι σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς, που σχεδίασαν και υλοποίησαν τις διδακτικές πρακτικές, αυτές μπορεί να αποτελέσουν πρότυπο και δυνατότητα εφαρμογής σε όλες τις διδακτικές ενότητες του νέου Προγράμματος Σπουδών στο μάθημα των Θρησκευτικών, τόσο στη Δευτεροβάθμια όσο και στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στη διαδικασία υλοποίησης των συγκεκριμένων διδακτικών πρακτικών, συνέβαλε καθοριστικά και η αξιοποίηση των Τεχνολογιών των Πληροφοριών και Επικοινωνίας και των εφαρμογών τους (διαδίκτυο, video, movie maker, youtube), που λειτούργησαν ως εργαλεία στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση τους. Τα βραβευθέντα έργα είναι:

A.«Εκπαιδευτικό Σενάριο στο περιβάλλον του LAMS – Διδακτική ενότητα: «Εμείς και οι Άλλοι», Θρησκευτικά Β' Γυμνασίου»

Σχολική μονάδα: 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης.

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί: Ιωάννα Κομνηνού (ΠΕ01) – Σμαράγδα Φαρίδου (ΠΕ01).

B. «Πέντε διάσημοι Ιταλοί ζωγράφοι απεικονίζουν τη Γέννηση του Χριστού»

Σχολική μονάδα: 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί: Αργύριος Σάγγος (ΠΕ08) – Σμαράγδα Φαρίδου (ΠΕ01)

G.« "Μείζων δε τούτων η αγάπη...". Μοτίβα έντεχνου συλλογισμού (Artful Thinking) στο μάθημα των Θρησκευτικών με τη συνδρομή των Τ.Π.Ε»

Σχολική μονάδα: Μουσικό Σχολείο Κομοτηνής

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί: Ευάγγελος Καραφυλλίδης (ΠΕ16) – Ξανθή Αλμπανάκη (ΠΕ01).

Κάθε εκπαιδευτικός, από τη μελέτη τέτοιων διδακτικών πρακτικών, αποκομίζει το συμπέρασμα ότι το σύγχρονο σχολείο έχει ανάγκη από δασκάλους με στέρεες

θεολογικές γνώσεις, οι οποίοι θα τολμούν να αναμετρηθούν με την πρόκληση της εφαρμογής σύγχρονων παιδαγωγικών πρακτικών, στοχεύοντας στην αναβάθμιση του θρησκευτικού μαθήματος[159].

Ως εκπαιδευτικό σενάριο (διδακτικό) θεωρούμε την περιγραφή μιας διδασκαλίας με εστιασμένο γνωστικό αντικείμενο, με συγκεκριμένους επίσης εκπαιδευτικούς στόχους, με διδακτικές αρχές και πρακτικές, το οποίο υλοποιείται, κατά κανόνα, μέσα από μια σειρά εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και μπορεί να διαρκεί περισσότερες από μία διδακτικές ώρες. Κατά το σχεδιασμό και τη δομή ενός εκπαιδευτικού σεναρίου, το οποίο θα υλοποιηθεί στα πλαίσια του θρησκευτικού μαθήματος και με τη χρήση των ΤΠΕ, αλλά που η θεματολογία θα δίνει τη δυνατότητα εξακτίνωσής του και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα, ο δάσκαλος θα πρέπει να δώσει απάντηση στους εξής προβληματισμούς: Πώς θα πρέπει να δομήσει το σενάριό του ώστε να μυήσει τους μαθητές του στη διερευνητική μάθηση, καθώς και στο πώς να τους κατευθύνει ώστε να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες, να αντλούν και να επεξεργάζονται το εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιήσουν κατά τη διαδικασία υλοποίησης των δραστηριοτήτων του σεναρίου.

(συνεχίζεται)

[157] Πρόγραμμα Επιμόρφωσης σε Εκπαιδευτικό Λογισμικό Κλάδος: Δάσκαλοι ΠΕ70

«Οι Τ.Π.Ε. στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση», εκδ. ΥΠΕΠΘ/ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ Αθήνα, Νοέμβριος 2008, σελ.24.

[158] Επιμορφωτικό Υποστηρικτικό Υλικό για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία. «Θέμα :Θρησκευτικά .Δημοτική Εκπαίδευση. Εργαλείο Διαδίκτυο», έκδ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.- Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας - Ομάδα Επιμόρφωσης ΤΠΕ, Φθινόπωρο 2008, σελ.11.

[159]Μ. Συργιάννη, Βράβευση τριών διδακτικών προτάσεων από το νέο Πρόγραμμα Σπουδών των Θρησκευτικών στο «Θεσμό Αριστείας» του Υπουργείου Παιδείας, στο διαδικτυακό τόπο http://e-theologia.blogspot.gr/2012/11blog-post_27.html (ημερομηνία ανάκτησης 12/12/2012).